

د افغانستان اسلامي جمهوریت
د عدلیې وزارت

رسمی جریده

فوق العاده ګڼه

- د تحصيلی سندونو دارزونی مقررہ
- د شپي لوړو زده کړو مقررہ
- مقررہ ارزيابي اسناد تحصيلی
- مقررہ تحصيلات عالی شبانه

در این شماره :

- ۱- مقررہ ارزیابی اسناد تحصیلی از صفحہ (۱-۱۴)
- ۲- مقررہ تحصیلات عالی شبانہ از صفحہ (۱۵-۳۰)

د امتیاز خاوند : د عدلی وزارت

مسؤل چلوونکی : قانونمل محمدرحیم "دقیق"

۰۷۰۰۵۸۷۴۵۷

د دفتر تیلیفون : ۲۱۰۳۳۷۵

مرستیال : نور علم ۰۷۰۰۱۴۷۱۷۸

مہتمم: محمدجان ۰۷۰۰۳۹۵۲۹۲

ویب سایت : www.moj.gov.af

قیمت این شماره : ..... (۳۰) افغانی

تیراژ چاپ اول : ..... (۴۰۰) جلد

آدرس : وزارت عدلیہ ، ریاست نشرات ، چهارراهی پشتونستان ، کابل

دتحصيلي سندونو د ارزونې دمقرري

دنافذېدو په هکله، دافغانستان

داسلامي جمهوريت دوزيرانو شوري

مصوبه

گڼه : (۲۸)

نېټه: ۱۳۹۰/۷/۲۵

دتحصيلي سندونو د ارزونې مقررې چې

دافغانستان اسلامي جمهوريت دوزيرانو

شوري د ۱۳۹۰/۷/۲۵ نېټې په غونډه

کې، په (۴) فصلونو او (۱۹) مادو کې

تصويب شوې ده، منظوروم.

دغه مصوبه له مقرري سره يوځای ، په رسمي

جريده کې دخپريدو له نېټې څخه نافذېږي.

حامد کړزی

دافغانستان داسلامي جمهوريت رئيس

مصوبه

شورای وزیران جمهوری اسلامی

افغانستان در مورد انفاذ مقرره

ارزیابی اسناد تحصیلی

شماره : (۲۸)

تاریخ : ۱۳۹۰/۷/۲۵

مقرره ارزیابی اسناد تحصیلی را که

درجلسه مؤرخ ۱۳۹۰/۷/۲۵ شورای

وزیران جمهوری اسلامی افغانستان به

داخل (۴) فصل و (۱۹) ماده تصویب

گردیده، منظور می دارم.

این مصوبه همراه با مقرره از تاریخ نشر

درجریده رسمی نافذ می گردد.

حامد کړزی

رئيس جمهوری اسلامی افغانستان

فهرست مندرجات

مقررہ ارزیابی اسناد تحصیلی

فصل اول

احکام عمومی

ماده	عنوان	صفحه
ماده اول:	منظور وضع.....	۱
ماده دوم:	اصطلاحات.....	۱

فصل دوم

کمیسیون عالی ارزیابی اسناد تحصیلی

ماده سوم:	کمیسیون.....	۳
ماده چهارم:	انتخاب رئیس و معاون کمیسیون.....	۴

فصل سوم

شرایط ارزیابی اسناد تحصیلی

ماده پنجم:	ارزیابی اسناد تحصیلی.....	۵
ماده ششم:	تثبیت معادلت.....	۵
ماده ہفتم:	ارایۂ اسناد تحصیلی بہ کمیسیون.....	۷
ماده ہشتم:	اصل سند تحصیلی ویا ترانسکرپت.....	۸
ماده نهم:	مثنی سند تحصیلی.....	۹
ماده دهم:	عدم ارزیابی سند تحصیلی مؤسسات تحصیلات عالی داخل کشور.....	۱۰
ماده یازدهم:	ارزیابی سند بہ منظور ادامۂ تحصیل.....	۱۰
ماده دوازدهم:	سند تحصیلی عالی نیمہ حضوری و غیر حضوری.....	۱۱
ماده سیزدهم:	معطلی اعطای سند تحصیلی.....	۱۱
ماده چہاردهم:	ارزیابی مجدد.....	۱۲
ماده پانزدہم:	تجدید نظر.....	۱۲

فصل چهارم

احكام متفرقه

- ماده شانزدهم : تزوير سند تحصيلي ۱۳
- ماده هفدهم : حق الخدمت ۱۳
- ماده هجدهم : حق الحضور ۱۴
- ماده نوزدهم : انفاذ ۱۴

د تحصيلي سندونو د ارزونې

مقرره

لومړی فصل

عمومي حکمونه

د وضع کولو منظور

لومړۍ ماده:

دغه مقرره له هېواد څخه بهر د لوړو زده کړو د مؤسسو د تحصيلي سندونو په ارزونې پورې د اړوندو چارو د تنظيم په منظور وضع شوې ده.

اصطلاحگانې

دوه يمه ماده:

پدې مقرره کې راتلونکې اصطلاحگانې لاندې مفاهيم افاده کوي:

۱- تحصيلي سند: هغه سند دی چې د يوې بشپړې تحصيلي دورې له برياليتوب وروسته له علمي رشتو څخه په يوه کې د لېسانس، ماسترۍ يا دوکتورا په درجې سره د حضورې، نيمه حضورې يا غير حضورې تحصيل په ډول، له هېواد څخه بهر د لوړو زده کړو د مؤسسې

مقرره ارزيايي اسناد

تحصيلي

فصل اول

احکام عمومي

منظور وضع

ماده اول:

اين مقرره به منظور تنظيم امور مربوط به ارزيايي اسناد تحصيلي مؤسسات تحصيلات عالي خارج از کشور وضع گردیده است.

اصطلاحات

ماده دوم:

اصطلاحات آتی در این مقرره مفاهيم ذیل را افاده می نماید:

۱- سند تحصيلي: سندی است که بعد از اتمام مؤفقانه یک دوره کامل تحصيلي به درجه لسانس، ماسترۍ ويا دوکتورا در یکی از رشته های علمي به شکل تحصيل حضورې، نيمه حضورې ويا غير حضورې، از جانب مؤسسۀ تحصيلات عالي خارج از کشور رسماً به شخص

- نخوا رسماً شخص ته ورکول شوی وي.
- ۲- حضوري تحصيل: هغه تحصيل دی چې محصل په ټولگي کې په هر سمسټر کې د هر کړېدټ لپاره په لږترلږه لس ساعته حضور سره، تحصيلي برنامې تعقيب او په عملي او تطبيقاتي کارونو کې يې گډون کړی وي.
- ۳- نيمه حضوري تحصيل: هغه تحصيل دی چې محصل په ټولگي کې په هر سمسټر کې د هر کړېدټ لپاره په لږترلږه څلور ساعته حضور سره، تحصيلي برنامې تعقيب او په عملي او تطبيقاتي کارونو کې يې گډون کړی وي.
- ۴- غير حضوري تحصيل: هغه تحصيل دی چې محصل په ټولگي کې په هر سمسټر کې د هر کړېدټ لپاره له څلورو ساعتونو څخه په لږ حضور سره، تحصيلي برنامې تعقيب کړې وي.
- اعطاء گرديده باشد.
- ۲- تحصيل حضوري: تحصيلي است که محصل با حد اقل ده ساعت حضور در صنف در هر سمسټر برای هر کړېدټ، برنامه های تحصيلي را تعقيب و در کارهای عملي و تطبيقاتي شرکت نموده باشد.
- ۳- تحصيل نيمه حضوري: تحصيلي است که محصل با حداقل چهار ساعت حضور در صنف در هر سمسټر برای هر کړېدټ، برنامه تحصيلي را تعقيب و در کارهای عملي و تطبيقاتي شرکت نموده باشد.
- ۴- تحصيل غير حضوري: تحصيلي است که محصل با کمتر از چهار ساعت حضور در صنف در هر سمسټر برای هر کړېدټ، برنامه تحصيلي را تعقيب نموده باشد.

دوه یم فصل

د تحصيلي سندونو د ارزونې

عالي کمپسيون

کمپسيون

درېيمه ماده:

(۱) له هېواد څخه بهر د لوړو زده کړو د مؤسسو د تحصيلي سندونو د ارزونې په منظور د تحصيلي سندونو د ارزونې عالي کمپسيون، د لوړو زده کړو د وزارت په چوکاټ کې د تصميم نيونې د تر ټولو لوړې مرجع په توګه رامنځته کېږي او لدې وروسته پدې مقررې کې د کمپسيون په نوم يادېږي.

(۲) کمپسيون، د علومو په مختلفو څانګو کې د دوکتورا يا ماسترۍ په تحصيلي درجه د پوهنتونونو له نهو تنو استادانو څخه چې له تحصيلي سيستمونو سره بلدتيا ولري، مرکب دی.

(۳) د کمپسيون غړي د لوړو زده کړو د وزير په وړاندیز او د جمهوري رياست د مقام په منظوري د دريو کلونو مودې لپاره ټاکل کېږي، د کمپسيون غړي يوازې

فصل دوم

کميسیون عالی ارزیابی اسناد

تحصيلي

کميسیون

ماده سوم:

(۱) به منظور ارزیابی اسناد تحصيلي مؤسسات تحصيلات عالی خارج از کشور، کميسیون عالی ارزیابی اسناد تحصيلي منحيث عالی ترين مرجع تصميم گيري در چوکاټ وزارت تحصيلات عالی ايجاد ومنبعه در اين مقررې به نام کميسیون یاد می گردد.

(۲) کميسیون مرکب از نه نفر استادان پوهنتون ها با درجه تحصيلي دوکتورا ويا ماستري از رشته های مختلف علوم که به سيستم های تحصيلي آشنایی داشته باشند، می باشد.

(۳) اعضای کميسیون به پیشنهاد وزير تحصيلات عالی ومنظوري مقام رياست جمهوری برای مدت سه سال تعيين می گردند، اعضای کميسیون صرف برای

یک دوره دیگر مجدداً تعیین شده می توانند.

(۴) هرگاه حین ارزیابی سند تحصیلی در ترکیب کمیسیون، استاد رشته تحصیلی مربوط موجود نباشد، از یک استاد دارای درجه تحصیلی دوکتورا و یا ماستری با رتبه علمی پوهاند از رشته مذکور جهت ابراز نظربه کمیسیون دعوت می گردد.

(۵) هرگاه عضو کمیسیون وفات یا استعفاء نماید یا به مریضی صعب العلاج مبتلا گردد و یا به حکم قطعی محکمه به حبس محکوم شود به عوض وی شخص دیگر واجد شرایط تعیین می گردد.

انتخاب رئیس و معاون

کمیسیون

ماده چهارم:

(۱) رئیس و معاون کمیسیون در اولین جلسه از میان اعضاء برای مدت یک سال به اکثریت آراء انتخاب می گردد.

دیوی بلی دوری لپاره بیا تاکل کپدای شی.

(۴) که چپری د کمپسیون په ترکیب کې د تحصیلی سند د ارزونې په وخت کې، د اړوندې تحصیلی څانگې استاد موجود نه وي، له نوموړې څانگې څخه د پوهاند په علمي رتبې سره، د دوکتورا یا ماستری-د تحصیلی درجې لرونکی یو استاد د نظر د وړاندې کولو لپاره کمپسیون ته بلل کېږي.

(۵) که چپری د کمپسیون غړی وفات شي یا استعفاء وکړي یا په صعب العلاجه ناروغۍ اخته شي او یا د محکمې په قطعی حکم په حبس محکوم شي، د هغه په عوض د شرایطو لرونکی بل شخص تاکل کېږي.

د کمپسیون د رئیس او مرستیال

تاکل

څلورمه ماده:

(۱) د کمپسیون رئیس او مرستیال په لومړنۍ غونډه کې د غړو له منځ څخه د یو کال مودې لپاره د رأیو په اکثریت تاکل کېږي.

(۲) د کمپسيون اداري چارې د لوړو زده کړو وزارت د اکادميکو چارو د انسجام د ادارې په واسطه تنظيمېږي.

(۳) د کمپسيون د کار او فعاليت ډول د جلا کړنلارې په واسطه تنظيمېږي.

دريم فصل

د تحصيلي سندونو د ارزونې

شرایط

د تحصيلي سندونو ارزونه

پنځمه ماده:

کمپسيون، د لوړو زده کړو د مؤسسو تحصيلي سندونه د يونسکو د اکادميکو معيارونو، د علمي- اکادميکو تفاهم ليکونو چې افغانستان له هېوادونو او بين المللي سازمانونو سره لاسليک کړي او د نافذو تقنيني سندونو مطابق ارزوي.

د انډولتيا تثبيت

شپږمه ماده:

(۱) د لوړو زده کړو د مؤسسو تحصيلي سند له لاندې درجو څخه په يوې سره تاييدېږي يا يې انډولتيا تثبيتېږي:

(۲) اموراداري کمپسيون توسط اداره انسجام امور اکادميک وزارت تحصيلات عالی، تنظيم می گردد.

(۳) طرز کار و فعاليت کمپسيون توسط طرز العمل جداگانه تنظيم می گردد.

فصل سوم

شرایط ارزیابی اسناد

تحصيلی

ارزیابی اسناد تحصيلی

ماده پنجم:

کمپسيون، اسناد تحصيلي مؤسسات تحصيلات عالی را مطابق معيارهای اکادميک يونسکو، تفاهم نامه های علمی - اکادميک که افغانستان با کشور ها و سازمان های بين المللی امضاء نموده و اسناد تقنينی نافذ ارزیابی می نماید .

تثبيت معادلت

ماده ششم:

(۱) سند تحصيلی مؤسسات تحصيلات عالی به یکی از درجات ذیل تاييد ويا تثبيت معادلت می گردد:

- ۱- د لېسانس ديپلوم (د لوړو زده کړو لومړنی سند) د درسي نصاب د واحدونو د بشپړېدو او د ثانوي دورې د زده کړو له پای ته رسېدو وروسته لېترلېره د درې کاله تحصیل په صورت کې.
- ۲- د ماسترۍ- ديپلوم (د لوړو زده کړو دوه یم سند) د درسي نصاب د واحدونو د بشپړېدو او د لېسانس د دورې د تحصیل له پای ته رسېدو وروسته لېترلېره د یوه کال تحصیل په صورت کې.
- د ماسترۍ- په درسي واحدونو کې د تیزس کار او د کورسونو تعقیب یا یوازې یو له هغوڅخه شاملېږي.
- ۳- د دوکتورا ديپلوم (د لوړو زده کړو درېیم سند) د درسي نصاب د واحدونو د بشپړېدو په صورت کې او د ماسترۍ د دورې د تحصیل له پای ته رسېدو وروسته لېترلېره دوه کاله تحصیل.
- د دوکتورا په درسي واحدونو کې د تیزس کار او د کورسونو تعقیب یا یوازې یو له هغوڅخه شاملېږي.
- (۲) که چېرې په اړوند تحصیلي نظام کې د ماسترۍ او دوکتورا د ديپلوم اخیستل د
- ۱- ديپلوم لسانس (اولین سند تحصیلات عالی) در صورت تکمیل واحد های نصاب درسی و حداقل سه سال تحصیل بعد از ختم تعلیمات دوره ثانی.
- ۲- ديپلوم ماسترۍ (دومین سند تحصیلات عالی) در صورت تکمیل واحد های نصاب درسی و حداقل یک سال تحصیل بعد از ختم تحصیل دوره لسانس.
- واحد های درسی ماستری شامل کارتیزس و تعقیب کورس ها یا صرف یکی از آنها بوده می تواند.
- ۳- ديپلوم دوکتورا (سومین سند تحصیلات عالی) در صورت تکمیل واحد های نصاب درسی و حداقل دو سال تحصیل بعد از ختم تحصیل دوره ماستری.
- واحد های درسی دوکتورا شامل کار تیزس و تعقیب کورس ها یا صرف یکی از آنها بوده می تواند.
- (۲) هرگاه در نظام تحصیلي مربوط اخذ ديپلوم ماستری و دوکتورا بدون دوره

دمخه تحصیل د دورې پرته مجاز وي ،
دمعادلت په تثبیت کې د دواړو دورو
دکلونو او واحدونو بشپړېدل په پام کې
نیول کېږي .

(۳) افتخاري دیپلوم او د لېسانس له
درجې څخه کښته تحصیلي سند په
کمېسیون کې نه ارزول کېږي.

کمېسیون ته د تحصیلي سندونو

وړاندې کول

اوومه ماده:

(۱) د تحصیلي سند لرونکی مکلف دی،
لاندې سندونه د ارزونې لپاره کمېسیون
ته وړاندې کړي:

۱- غوښتنلیک او ډکه شوې فورمه.

۲- د تحصیلي سند اصل.

۳- د تحصیلي سند ورکونکي هېواد د
اعتبار ورکونې د مرجع او د بهرنیو چارو
د وزارت تصدیق او د افغانستان د سیاسي
نمایندګۍ تأیید او د هېواد د بهرنیو چارو
وزارت تصدیق.

۴- د هر سمستر په تفکیک سره د
تحصیلي دورې په کریکولم کې د

تحصیل ماقبل مجاز باشد، تکمیل
سالها و واحدهای هر دو دوره
در تثبیت معادلت مدنظر گرفته
می شود.

(۳) دیپلوم افتخاری و سند تحصیلي
پایین تر از درجه لسانس در کمیسون
ارزیابی نمی شود .

ارایه اسناد تحصیلي به

کمیسون

ماده هفتم:

(۱) دارنده سند تحصیلي مکلف است،
اسناد ذیل را جهت ارزیابی به کمیسون
ارایه نماید:

۱- در خواست و فورمه خانه پری شده.

۲- اصل سند تحصیلي.

۳- تصدیق مرجع اعتبار دهی و وزارت
امور خارجه کـشور اعطاء کننده
سند تحصیلي و تأیید نمایندگی سیاسی
افغانستان و تصدیق وزارت امور
خارجه کشور.

۴- اصل یا کاپی فهرست نمرات مضامین
شامل کریکولم دوره تحصیلي به

شاملو مضمونونو د نمرود فهرست اصل يا کاپي. د ماستري او دوکتورا تحصيلي دوره چې د کورسونو تعقيب پکې شامل نه وي، لدې حکم څخه مستثني ده.

۵- د ماستري او دوکتورا د تحصيلي دورو لپاره د تيزس د دفاع د تصديق وړاندې کول. په هغه صورت کې چې د ماستري د تحصيل دوره د تيزس په دفاع کې شامله نه وي، لدې حکم څخه مستثني ده.

۶- د تابعيت تذکره، د بهرنيو اتباعو لپاره پاسپورت.

(۲) که چېرې ددې مادې د (۱) فقري په (۳) جزء کې د درج شوي حکم تطبيق ممکن نه وي، د اعتبار ورکونې او لوړو زده کړو د اړوندې مؤسسې سايت ته په مراجعې او د رسمي ليک په استولو سره مطلب حل کېږي.

د تحصيلي سند يا ترانسکريپت اصل

اټمه ماده:

د ارزونې لپاره د تحصيلي سند کاپي نه منل کېږي.

تفکيک هرسمستر. دوره تحصيلي ماستري و دوکتورا که شامل تعقيب کورس ها نباشد از اين حکم مستثني است.

۵- ارايه تصديق دفاع تيزس برای دوره های تحصيلي ماستري و دوکتورا. در صورتی که دوره تحصيل ماستري شامل دفاع تيزس نباشد از اين حکم مستثني است.

۶- تذکره تابعيت، پاسپورت برای اتباع خارجي.

(۲) هرگاه تطبيق حکم مندرج جزء (۳) فقره (۱) اين ماده ممکن نباشد، بامراجعه به سايت مؤسسه اعتبار دهی و تحصيلات عالی مربوط وارسال نامه رسمی حل مطلب می گردد.

اصل سند تحصيلي ويا ترانسکريپت

ماده هشتم:

کاپي سند تحصيلي جهت ارزيابي پذيرفته نمی شود.

په هغه صورت کې چې د تحصيلي سند يا ترانسکريپت اصل او يا د هغو د دواړو اصل شتون ونه لري، کمپسيون کولای شي د اعتبار ورکونې اړوندې مؤسسې او د لوړو زده کړو دمؤسسې سايت ته په مراجعه سره او يا د سند د ورکونکې لوړو زده کړو دمؤسسې په واسطه د تحصيلي سند دکاپي داعتبار د تاييد پر بنسټ چې ددې مقرري د اوومې مادې د (۱) فقرې په (۳) جزء کې د درج شوو مراجعو لخوا تصديق او تاييد شوی وي، مطلب حل کړي.

د تحصيلي سند مثني

نهمه ماده:

د ارزونې لپاره د تحصيلي سند او د هغه د ترانسکريپت مثني، په هغه صورت کې منل کېږي چې د هغه اکادميک اعتبار د سند د اصل داعتبار ورکونې په شان، ددې مقرري د اتمې مادې د حکم مطابق تصديق او تاييد شوی وي.

در صورتی که اصل سند تحصيلي يا ترانسکريپت ويا اصل هر دوی آن موجود نباشد، کمپسيون می تواند با مراجعه به سايت مؤسسه اعتبار دهی مربوط و مؤسسه تحصيلات عالی ويا به اساس تاييد اعتبار کاپي سند تحصيلي توسط مؤسسه تحصيلات عالی اعطاء کننده آن که از طرف مراجع مندرج جزء (۳) فقره (۱) ماده هفتم اين مقرر تصديق و تاييد شده باشد، حل مطلب نمايد.

مثني سند تحصيلي

ماده نهم:

مثني سند تحصيلي و ترانسکريپت آن، جهت ارزيابی در صورتی پذيرفته می شود که اعتبار اکادميک آن مانند اعتبار دهی اصل سند مطابق حکم ماده هشتم اين مقرر تصديق و تاييد شده باشد.

په هېواد کې دننه د لوړو زده کړو د

مؤسسو د تحصيلي سند نه ارزول

لسمه ماده:

په هېواد کې دننه د دولتي او خصوصي

لوړو زده کړو د مؤسسو تحصيلي سند په

کمپسيون کې نه ارزول کېږي، خو داچې

د هغه مشبوهيت د استخدامونکې ادارې

لخوا مطرح شوی وي. پدې صورت کې

دې د لوړو زده کړو وزارت هغه

کمپسيون ته محول کړي.

د تحصيل د ادامې په منظور د سند

ارزونه

يوولسمه ماده:

له هېواد څخه بهر نا بشپړ تحصيلي مثبت

سند چې د لوړو زده کړو د مؤسسې لخوا

صادر شوی او په هغه کې مضمونونه،

نمرې او د انفکاک مؤجه دليلونه څرگند

وي، يوازې د تحصيل د دوام په منظور، د

ارزونې وړ دی.

عدم ارزیابی سند تحصيلی مؤسسات

تحصيلات عالی داخل کشور

ماده دهم:

سند تحصيلی مؤسسات تحصيلات عالی

دولتی و خصوصی داخل کشور در

کمیسیون مورد ارزیابی قرار نمی گیرد ،

مگر اینکه مشبوهیت آن از طرف اداره

استخدام کننده مطرح شده باشد . در

این صورت وزارت تحصيلات عالی آنرا

به کمیسیون محول نماید .

ارزیابی سند به منظور ادامه

تحصيل

ماده یازدهم:

سند مثبت تحصيلی نامکمل در خارج از

کشور که از طرف مؤسسه تحصيلات

عالی صادر گردیده و در آن مضامين،

نمرات ودلايل مؤجه انفکاک واضح

باشد، صرف به منظور ادامه تحصيل،

قابل ارزیابی می باشد.

نيمه حضوري او غير حضوري عاليتحصيلي سند

دوولسمه ماده:

(۱) که چېرې نيمه حضوري او غير حضوري تحصيلي سند د لوړو زده کړو د مؤسسې لخوا ورکول شوی وي، د جلا کړنلارو مطابق د کمپسيون په واسطه ارزول کېږي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې د درج شوي تحصيلي سند لرونکی د لوړو زده کړو د مؤسسې په علمي کادر کې نه منل کېږي.

د تحصيلي سند د ورکولو ځنډېدل

ديارلسمه ماده:

که چېرې د لوړو زده کړو د اړوندې مؤسسې لخوا د تحصيلي سند ورکول د دولت د پالیسي او نورو دليلونو پر بنسټ ځنډول شوی وي، د تحصيلي سند د ترلاسه کولو پورې د فراغت او تحصيلي درجي تصديق په مؤقته او مشروطه توګه د تحصيلي سند د اصل په وړاندې کولو سره، تثبيت او تاييدېږي. پدې صورت کې

سند تحصيلي عالي نيمه حضوري وغير حضوري

ماده دوازدهم:

(۱) هرگاه سند تحصيلي نيمه حضوري وغير حضوري از طرف مؤسسه تحصيلات عالي اعطاء شده باشد، طبق طرز العمل های جداگانه توسط کميسيون ارزيابی می شود.

(۲) حایز اسناد تحصيلي مندرج فقره (۱) این ماده در کادر علمی مؤسسه تحصيلات عالي پذیرفته نمی شود.

معطلی اعطای سند تحصيلي

ماده سيزدهم:

هرگاه اعطای سند تحصيلي از طرف مؤسسه تحصيلات عالي مربوط به اساس پالیسي دولت وسایر دلایل معطل قرار داده شده باشد، تصديق فراغت ودرجه تحصيلي الی حصول سند تحصيلي طور مؤقت ومشروط به ارایه اصل سند تحصيلي، تثبيت وتأيید می گردد.

د تحصيلي سند د مادي امتياز اجراء كول
د هغه د اصل تر وړاندې كولو پورې،
ځنډول كېږي.

بيا ارزونه

څوارلسمه ماده:

كمپسيون كولاى شي، لاندې سندونه بيا
و ارزوي:

۱- هغه سند چې مخكې ارزول شوى وي
او سوابق يې د لوړو زده كړو وزارت په
اړوندو دفترونو كې شتون و نه لري.

۲- هغه سند چې مخكې ارزول شوى
وي، د هغه د تزوير او مشبوهيت په اړه
دليلونه او مدركونه په لاس راشي.

۳- هغه سند چې مخكې ارزول شوى
وي، د نفوذ د اعمال په اړه دليلونه او
مدركونه چې د قوانينو او مقرراتو په نقض
يا نه په پام كې نيولو منجر شوي وي،
وليدل شي.

بيا كتنه

پنځلسمه ماده:

كه چېرې د تحصيلي سند لرونكى، د
كمپسيون په تصميم باندې قناعت و نه

در اين صورت اجراى امتياز مادي سند
تحصيلي الى ارايه اصل آن معطل
مى باشد .

ارزيابى مجدد

ماده چهاردهم:

كمپسيون مى تواند، اسناد ذيل را مجدداً
ارزيابى نمايد:

۱- سندی كه قبلاً ارزيابى گرديده و
سوابق آن در دفاتر مربوط وزارت
تحصيلات عالى موجود نباشد.

۲- سندی كه قبلاً ارزيابى گرديده ،
دلایل و مدارك مبنی بر تزوير و مشبوهيت
آن بدست آيد.

۳- سندی كه قبلاً ارزيابى گرديده،
دلایل و مدارك مبنی بر اعمال نفوذ كه
منجر به نقض يا عدم رعايت قوانين و
مقررات گرديده باشد به ملاحظه
برسد.

تجدید نظر

ماده پانزدهم:

هرگاه دارنده سند تحصيلي، به
تصميم كمپسيون قناعت ننمايد، با

کړي، د دليلونو په وړاندې کولو سره کولای شي د اړوند تحصيلي سند په ارزونه کې د بيا کتنې غوښتنه وکړي. پدې صورت کې کمپسيون نوموړی سند د هغه په حضور کې بيا ارزوي او پدې اړه د کمپسيون تصميم قطعي او وروستی دی.

ارايه دلایل می تواند تجدید نظر در ارزیابی سند تحصيلی مربوط را تقاضا نماید. در این صورت کمپسيون سند مذکور را در حضور وی مجدداً ارزیابی نموده و تصميم کمپسيون در مورد قطعی و نهایی می باشد .

څلورم فصل

متفرقه حکمونه

د تحصيلي سند تزوير

شپاړسمه ماده:

که چېرې د تحصيلي سند تزوير د کمپسيون په واسطه تشخيص شي، د سند لرونکی د عدلي تعقيب په غرض اړوندو مراجعو ته معرفي کېږي.

حق الخدمت

اولسمه ماده:

(۱) د تحصيلي سندونو ارزونه د تحصيلي سند د لرونکي په واسطه د حق الخدمت د ورکړې په وړاندې، صورت مومي، د هغه د ورکړې مقدار او ډول د جلا کړنلارې په واسطه تنظيمېږي.

فصل چهارم

احکام متفرقه

تزوير سند تحصيلی

ماده شانزدهم:

هرگاه تزوير سند تحصيلی توسط کمپسيون تشخيص گردد، دارنده سند غرض تعقيب عدلی به مراجع مربوطه معرفي می گردد.

حق الخدمت

ماده هفدهم:

(۱) ارزیابی اسناد تحصيلی در برابر پرداخت حق الخدمت توسط دارنده سند تحصيلی صورت می گیرد، مقدار و طرز پرداخت آن توسط طرز العمل جداگانه تنظيم می گردد.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوی حق الخدمت د دولت د وارداتو په حساب کې بانک ته تحويلېږي.

(۲) حق الخدمت مندرج فقره (۱) این ماده به حساب واردات دولت تحويل بانک می گردد.

حق الحضور

اتلسمه ماده:

د کمېسيون رئیس او غړي د مناسب حق الحضور مستحق دي چې اندازه يې د لوړو زده کړو وزارت په وړاندیز او د جمهوري ریاست د مقام د منظوری پر بنسټ ټاکل کېږي.

انفاذ

نولسمه ماده:

دغه مقررې په رسمي جریده کې د خپرېدو له نېټې څخه نافذېږي.

حق الحضور

ماده هجدهم:

رئيس واعضای کمیسیون مستحق حق الحضور مناسب می باشند که اندازه آن به اساس پیشنهاد وزارت تحصیلات عالی ومنظوری مقام ریاست جمهوری تعیین می گردد .

انفاذ

ماده نژدهم:

این مقررې از تاریخ نشر در جریده رسمی نافذ می گردد.

د شپې لوړوزده كړو د مقررې د

نافذېدو په هكله، دافغانستان اسلامي

جمهوريت دوزيرانو د شوري

مصوبه

گڼه : (۳۵)

نېټه: ۱۳۹۰/۹/۱۶

د شپې لوړوزده كړو مقررې چې

دافغانستان اسلامي جمهوريت دوزيرانو

شوري د ۱۳۹۰/۹/۱۶ نېټې په غونډه

كې ، په (۴) فصلونو او (۲۰) مادو كې

تصويب شوي ده، منظوروم.

دغه مصوبه له مقررې سره يوځای، په

رسمي جريده كې دخپريدو له نېټې څخه

نافذېږي .

حامد كرزى

دافغانستان د اسلامي

جمهوريت رئيس

مصوبه

شورای وزیران جمهوری اسلامی

افغانستان درمورد انفاذ مقررۀ

تحصيلات عالی شبانه

شماره : (۳۵)

تاریخ : ۱۳۹۰/۹/۱۶

مقررۀ تحصيلات عالی شبانه را كه

درجلسۀ مؤرخ ۱۳۹۰/۹/۱۶ شورای

وزیران جمهوری اسلامی افغانستان به

داخل (۴) فصل و (۲۰) ماده تصويب

گردیده، منظور می دارم .

این مصوبه همراه با مقررې

از تاریخ نشر درجریده رسمی نافذ

می گردد .

حامد كرزى

رئيس جمهوری اسلامی

افغانستان

فهرست مندرجات

مقررہ تحصیلات عالی شبانہ

فصل اول

احکام عمومی

صفحہ	عنوان	مادہ
۱۵.....	منظور وضع.....	مادہ اول:
۱۵.....	اهداف.....	مادہ دوم:

فصل دوم

شرایط و طرز تدویر برنامه های تحصیلات عالی شبانہ

۱۶.....	شرایط تدویر.....	مادہ سوم:
۱۷.....	تدویر برنامه تحصیلی.....	مادہ چهارم:

فصل سوم

شمولیت در برنامه های تحصیلات عالی شبانہ

۱۸.....	نصاب تحصیلی.....	مادہ پنجم:
۱۸.....	کیفیت درسی.....	مادہ ششم:
۱۸.....	شمولیت.....	مادہ ہفتم:
۱۹.....	اشتراک در امتحان.....	مادہ ہشتم:
۲۰.....	سن.....	مادہ نهم:
۲۰.....	تدریس و امور عملی.....	مادہ دهم:
۲۱.....	اعطای دیپلوم.....	مادہ یازدهم:
۲۱.....	مقررات و لوايح.....	مادہ دوازدهم:
۲۲.....	تأمین هماہنگی.....	مادہ سیزدهم:

۲۲.....تسهيلات	ماده چهاردهم:
۲۳... اخذ حق الشمول (داخله) و حق الاجرت (فيس)	ماده پانزدهم:
۲۴..... حق الزحمه ها	ماده شانزدهم:
فصل چهارم	
احكام متفرقه	
۲۵..... نظات و بررسى	ماده هفدهم:
۲۵..... ارايه گزارش	ماده هجدهم:
۲۶..... احكام تأديبى	ماده نوزدهم:
۲۶..... انفاذ	ماده بيستم:

د شپې لوړو زده کړو

مقرره

لومړۍ فصل

عمومي حکمونه

د وضع کولو منظور

لومړۍ ماده:

دغه مقرره د دولتي لوړو زده کړو د مؤسسو د شپې لوړو زده کړو په برنامو پورې د اړوندو چارو د تنظيم په منظور، وضع شوې ده.

موخې

دوه يمه ماده:

ددې مقرري موخې عبارت دي له:

۱- لوړو زده کړو ته د لاس رسۍ د زمينې پراخول.

۲- د غوښتونکو (متقاضيانو) د تحصيلي سويې او د شغلي وړتياوو د پرمختيا لوړول.

۳- کارکوونکو او د هېواد نورو اتباعو ته د لوړو زده کړو د زمينې برابرول.

۴- په شپې پوهنځيو کې د تحصيل د

مقرره تحصيلات عالي

شبانه

فصل اول

احکام عمومي

منظور وضع

ماده اول:

اين مقرره به منظور تنظيم امور مربوط به برنامه های تحصيلات عالي شبانه مؤسسات تحصيلات عالي دولتي، وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف اين مقرره عبارت اند از :

۱- توسعه زمينه دسترسى به تحصيلات عالي .

۲- ارتقاى سويۀ تحصيلي و انكشاف مهارت های شغلي متقاضيان .

۳- فراهم آوری زمينه تحصيلات عالي برای کارکنان وساير اتباع کشور.

۴- آماده نمودن امکانات تحصيل

امكاناتو چمتو كول.

درپوهنځي هاي شبانه .

۵- د كاركونكو د ظرفيت لوړول.

۵- بلند بردن ظرفيت كاركنان .

دوه يم فصل

فصل دوم

د شپې لوړو زده كړو د برنامو د

شرائط وطرز تدوير برنامه هاي

داړېدو شرايط او ډول

تحصيلات عالي شبانه

د داړېدو شرايطشرائط تدوير

درېيمه ماده:

ماده سوم:

دلورو زده كړو مؤسسې په هغه صورت كې د شپې لوړو زده كړو برنامې داړولای شي چې د لاندې شرايطو لرونكې وي:

مؤسسات تحصيلات عالي درصورتې برنامه هاي تحصيلات عالي شبانه را تدوير نموده مي توانند كه واجد شرايط ذيل باشند :

۱- لېترلېره د ورځنيو لوړو زده كړو د څلورو كلونو (د تحصيلي فراغت يوې دورې) سابقې درلودل.

۱- داشتن حد اقل چهارسال سابقه تحصيلات عالي روزانه (يك دوره فراغت تحصيلي).

۲- له (۲۵) تنوڅخه د زيات شمېر متقاضيانو درلودل.

۲- داشتن متقاضيان بيشتتر از (۲۵) نفر.

۳- د استادانو او د استاد د همكارانو(اسيستان) درلودل.

۳- داشتن استادان وهمكاران استاد (اسيستان).

۴- د عملي كارونو په منظور د لابراتوارونو درلودل.

۴- داشتن لابراتوار ها به منظور كار هاي عملي .

د تحصيلي برنامې داېرېدل

څلورمه ماده:

(۱) د شپې لوړو زده کړو د برنامې داېرېدل، د پوهنځي يا داروند دپارتمنت د علمي شوري په وړاندیز، د مؤسسې د علمي شوري په تصویب، د اکادمیکو چارو د انسجام (سمون) د ریاست په تأیید او د لوړو زده کړو د وزیر په منظوری، صورت مومي.

(۲) د شپې زده کړو د برنامو د داېرېدو اړتیا، د مؤسسې د وضعیت او امکاناتو مطالعه، امنیتي او چاپیریالیز شرایط، د برنامې مخارج او لگښتونه او نورې بنسټیزې موضوعگانې ددې مقرري د (۱) گڼې ضمیمې د جدول مطابق، وړاندې کېږي.

(۳) د شپې لوړو زده کړو د برنامو د منلو پړاوونه او د منظوری- اخیستل ددې مقرري په (۲) گڼه ضمیمه کې د درج شوي جدول مطابق، صورت مومي.

تدویر برنامۀ تحصيلي

ماده چهارم :

(۱) تدویر برنامۀ تحصيلات عالی شبانه به پیشنهاد شورای علمی پوهنځي يا دپارتمنت مربوط، تصویب شورای علمی مؤسسه، تأیید ریاست انسجام امور اکادمیک و منظوری وزیر تحصيلات عالی صورت می گیرد .

(۲) ضرورت تدویر برنامه های تحصيلي شبانه، مطالعه وضعیت و امکانات مؤسسه، شرایط امنیتی و محیطی، مخارج و مصارف برنامه و سایر موضوعات اساسی طبق جدول ضمیمۀ شماره (۱) این مقررہ ارایه می گردد .

(۳) مراحل قبولی و کسب منظوری برنامه های تحصيلات عالی شبانه طبق جدول مندرج ضمیمۀ شماره (۲) این مقررہ صورت می گیرد .

درېيم فصل

د شپې لوړو زده کړو په

برنامو کې شموليت

تحصيلي نصاب

پنځمه ماده:

د شپې لوړو زده کړو تحصيلي نصاب، د مضمونونو او برنامو مفردات د ورځنيو لوړو زده کړو مطابق دي او د هر کړېدت لپاره د تحصيل دوره (۱۶) درسي ساعته تنظيمېږي. د شپې لوړو زده کړو د درسي برنامو ساعتونه د ورځنيو لوړو زده کړو په شان وي.

درسي کيفيت

شپږمه ماده:

د شپې لوړو زده کړو په برنامو کې درسي کيفيت د اکادميکو معيارونو له په پام کې نيولو سره تايمينېږي.

شموليت

اوومه ماده:

د شپې لوړو زده کړو په برنامو کې شموليت د لياقت او وړتيا پر بنسټ د

فصل سوم

شموليت دربرنامه های

تحصيلات عالی شبانه

نصاب تحصيلي

ماده پنجم:

نصاب تحصيلي، مفردات مضامين و برنامه های تحصيلات عالی شبانه مطابق تحصيلات عالی روزانه بوده و دوره تحصيل برای هر کړېدت (۱۶) ساعت درسي تنظيم می گردد. ساعات درسي برنامه های تحصيلات عالی شبانه مانند تحصيلات عالی روزانه می باشد.

کيفيت درسي

ماده ششم:

کيفيت درسي دربرنامه های تحصيلات عالی شبانه با رعايت معيار های اکادميک تايمين می گردد.

شموليت

ماده هفتم:

شموليت دربرنامه های تحصيلات عالی شبانه بر اساس لياقت و شايستگي از طريق

ازمويڼې له لارې صورت مومي.

په ازمويڼه کې گډون

اتمه ماده:

لاندې اشخاص کولای شي د شپې لوړو زده کړو د برنامو په اختصاصي ازمويڼه کې گډون وکړي:

۱- د عمومي ښوونځيو د دوولسمو ټولگيو فارغان.

۲- د مسلکي لېسو فارغان، په هغه صورت کې چې د هغوی اختصاصي خانگي د لوړو زده کړو په مؤسسو کې شتون ولري.

۳- د مسلکي نیمه لوړو زده کړو (فوق بکلوریا) فارغان، د څوارلسم ټولگي د نمرود اوسط د (۸۰٪) سلنې د لرلو او د هغې مؤسسې له تحصيلي نصاب سره چې له هغې څخه فارغ شوي وي د پام وړ رشتې یا پوهنځي له تحصيلي نصاب سره په مطابقت کې په درېیم ټولگي کې شاملېږي.

۴- د نیمه لوړو مسلکي زده کړو (فوق بکلوریا) فارغان په هغه صورت کې چې د

امتحان صورت می گیرد.

اشتراک در امتحان

ماده هشتم:

اشخاص ذیل می توانند در امتحان اختصاصی برنامه های تحصیلات عالی شبانه اشتراک نمایند:

۱- فارغان صنوف دوازدهم مکاتب عمومی.

۲- فارغان لیسه های مسلکی، در صورتی که رشته اختصاصی شان در مؤسسات تحصیلات عالی وجود داشته باشد.

۳- فارغان تحصیلات نیمه عالی مسلکی (فوق بکلوریا) در صورت داشتن (۸۰٪) فیصد اوسط نمرات صنف چهاردهم و مطابقت نصاب تحصيلي مؤسسه ايکه از آن فارغ شده اند با نصاب تحصيلي رشته يا پوهنځي مورد نظر شامل صنف سوم می گردند .

۴- فارغان تحصیلات نیمه عالی مسلکی (فوق بکلوریا) در صورتی که

هغې تحصيلي مؤسسې چې له هغې څخه فارغ شوي دي تحصيلي نصاب، د اړوند پوهنځي له تحصيلي نصاب سره لږترلږه (۵۰٪) سلنه مطابقت ولري، په دوه يم ټولگي کې شاملېږي.

سن

نهمه ماده:

د شپې زده کړو په برنامو کې شموليت، د سن تابع نه دی.

تدريس او عملي چارې

لسمه ماده:

(۱) د شپې لوړو زده کړو په برنامو کې تدريس، د اکادميکو بستونو د غړو په واسطه صورت مومي.

(۲) د شپې زده کړو د برنامو عملي او ساحوي کارونه، د مسلکي مهارتونو لرونکو اشخاصو (تخنيکي همکار) په واسطه صورت مومي.

(۳) د لوړو زده کړو مؤسسه کولای شي د شپې زده کړو د برنامو د علمي او تدريسي چارو د پرمخ بيولو لپاره د اړتيا په صورت کې د نورو علمي - څېړنيزو

نصاب تحصيلي مؤسسه ايکه از آن فارغ شده اند با نصاب تحصيلي پوهنځي مربوط حداقل (۵۰٪) فيصد مطابقت داشته باشد شامل صنف دوم می گردند .

سن

ماده نهم:

شموليت در برنامه های تحصيلي شبانه تابع سن نمی باشد.

تدريس و امور عملي

ماده دهم:

(۱) تدريس در برنامه های تحصيلات عالی شبانه توسط اعضای بست های اکادميک صورت می گيرد.

(۲) کارهای عملي و ساحوي برنامه های تحصيلي شبانه توسط اشخاص دارای مهارت های مسلکي (همکار تخنيکي) صورت می گيرد .

(۳) مؤسسه تحصيلات عالی می تواند در صورت ضرورت جهت پيشبرد امور علمي و تدريسي برنامه های تحصيلي شبانه از اعضای کادر علمی ساير

مؤسسو د علمي کادر له غړو او مسلکي اشخاصو څخه هم گټه واخلي.

(۴) ددې مادې په (۱، ۲ او ۳) فقرو کې درج شوو اشخاصو ته، په هغه صورت کې چې له خپل قانوني مکلفيت څخه بهر تدریس وکړي د تدریس او د علمي او ساحوي کارونو د پرمخ بیولو په وړاندې حق الزحمه ورکول کېږي.

د دیپلوم ورکول

یوولسمه ماده:

د شپې زده کړو د برنامو محصلانو ته د لېسانس دیپلوم چې د زده کړې دوره د لوړو زده کړو په مؤسسو کې په بریالیتوب سره پایته رسوي، د هغو د تحصیلي څانگې مطابق ورکول کېږي.

مقررې او لوابح

دوولسمه ماده:

د شپې لوړو زده کړو د برنامو د محصلینو د شمولیت، حاضری، ازموینې، بریالیتوب، ناکامي او انفکاک ډول د ورځنیو لوړو زده کړو په لوابحو کې له درج شوو معیارونو سره متناسب، صورت مومي.

مؤسسات علمي - تحقیقي و اشخاص مسلکي نیز استفاده نماید.

(۴) برای اشخاص مندرج فقره های (۱، ۲ و ۳) این ماده در صورتی که خارج از مکلفیت قانونی شان تدریس نمایند در برابر تدریس و پیشبرد کارهای علمی و ساحوی حق الزحمه پرداخته می شود.

اعطای دیپلوم

ماده یازدهم:

دیپلوم لسانس برای محصلان برنامه های تحصیلی شبانه که دوره تحصیل را در مؤسسات تحصیلات عالی مؤفقانه به پایان می رسانند، مطابق رشته تحصیلی شان اعطاء می گردد.

مقررات و لوابح

ماده دوازدهم:

طرز شمولیت، حاضری، امتحان کامیابی، ناکامي و انفکاک محصلین برنامه های تحصیلات عالی شبانه متناسب با معیار های مندرج لوابح تحصیلات عالی روزانه صورت می گیرد.

د هم غړۍ-تأمينول

ديارلسمه ماده:

(۱) د شپې لوړو زده کړو په برنامو پورې د اړوندو چارو د هم غړۍ د تأمينولو او تنظيمولو په منظور، د مؤسسې رئيس او يا يو له مرستيالانوڅخه د عمومي مسئول په توگه او د اړوند پوهنځي رئيس يا له استادانوڅخه يو د شپې لوړو زده کړو د برنامې د مسئول په توگه ټاکل کېږي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوي مسئولين د اړوندې مؤسسې په وړاندیز، د اکادميکو چارو د انسجام د رياست په تاييد او د لوړو زده کړو د وزير په منظوري، ټاکل کېږي.

آسانتياوې

څوارلسمه ماده:

د لوړو زده کړو اړونده مؤسسه د شپې د برنامو لپاره ددرسي خونو، کتابتون، د کمپيوتر د مرکز د تنوير او تسخين او د عملي کارونو د آسانتياوو، د ساحوي کتنو لپاره د نقلیه وسايطو د برابرولو، د څښلو د روغتيايي اوبو د تأمينولو او د

تأمين هم آهنگي

ماده سيزدهم:

(۱) به منظور تأمين هم آهنگي و تنظيم امور مربوط به برنامه های تحصیلات عالی شبانه، رئيس ويا يکي از معاونان مؤسسه بحيث مسئول عمومي و رئيس يا يکي از استادان پوهنځي مربوط به حيث مسئول برنامه تحصیلات عالی شبانه تعيين می گردد.

(۲) مسئولين مندرج فقره (۱) اين ماده به پیشنهاد مؤسسه مربوطه، تاييد رياست انسجام امور اکادميک و منظوري وزير تحصیلات عالی تعيين می گردد.

تسهيلات

ماده چهاردهم:

مؤسسه تحصیلات عالی مربوطه مسئول فراهم نمودن تنوير و تسخين اتاق های درسي، کتابخانه، مرکز کمپيوتر و تسهیلات کارهای عملي، تهيه وسايط نقلیه برای بازديد های ساحوي، تأمين آب آشاميدنی صحي و باز نگهداشتن

کانتین د خلاص ساتلو، مسئوله ده.

د حق الشمول (داخلي) او حق

الاجرت (فیس) اخیستل

پنځلسمه ماده:

(۱) د شپې لوړو زده کړو د برنامو د مخارجو او لگښتونو د تأمینولو په منظور، حق الشمول (داخله) او حق الاجرت (فیس) اخیستل کېږي.

(۲) د اجتماعي علومو د څانگو لپاره د یو سمسټر تحصیلي حق الاجرت (فیس) پنځه زره (۵۰۰۰) افغانی او د طبیعي علومو د څانگو لپاره اته زره (۸۰۰۰) افغانی دی.

(۳) له محصل څخه د تحصیل د دورې په پیل کې یواځې د یو ځل لپاره پنځه زره (۵۰۰۰) افغانی حق الشمول، اخیستل کېږي.

(۴) ددې مادې په (۲ او ۳) فقرو کې درج شوي مبالغ د دولت د وارداتو په حساب کې بانک ته تحویلېږي.

کانتین برای برنامه های شبانه می باشد.

اخذ حق الشمول (داخله) وحق

الاجرت (فیس)

ماده پانزدهم:

(۱) به منظور تأمین مخارج و مصارف برنامه های تحصیلات عالی شبانه حق الشمول (داخله) وحق الاجرت (فیس) اخذ می گردد.

(۲) حق الاجرت (فیس) تحصیلي یک سمسټر برای رشته های علوم اجتماعي مبلغ پنج هزار (۵۰۰۰) افغانی و برای رشته های علوم طبیعي مبلغ هشت هزار (۸۰۰۰) افغانی می باشد.

(۳) حق الشمول (داخله) مبلغ پنج هزار (۵۰۰۰) افغانی صرف برای یک بار در شروع دوره تحصیل از محصل اخذ می گردد.

(۴) مبالغ مندرج فقره های (۲ و ۳) این ماده به حساب واردات دولت تحویل بانک می گردد.

حق الزحمي

شپارسمه ماده:

(۱) په يوه درسي ساعت کې د استادانو حق الزحمه پنځه سوه (۵۰۰) افغانۍ او د تخنيکي همکارانو د عملي کارونو د پرمخ بيولو په مقابل کې په يوه درسي ساعت کې دوه سوه (۲۰۰) افغانۍ ده.

(۲) د مؤسسې د شپې د برنامو د عمومي مسئول او د پوهنځيو د برنامو د مسئولينو د يوې شپې حق الزحمه پنځه سوه (۵۰۰) افغانۍ دي.

(۳) عمومي مسئول او د شپې د برنامو مسئول نشي کولای په يوه وخت کې حق الزحمه او حق التدریس واخلي.

(۴) د شپې زده کړو د برنامو د ملکي خدمتونو کارکوونکي، د اړوندو تقنيني سندونو مطابق د اضافه کارۍ مستحق دي.

حق الزحمه ها

ماده شانزدهم:

(۱) حق الزحمه استادان في ساعت درسي مبلغ پنج صد (۵۰۰) افغانی واز همکاران تخنيکی درمقابل پيشبرد کار های عملی في ساعت درسي مبلغ دو صد (۲۰۰) افغانی می باشد .

(۲) حق الزحمه مسئول عمومي برنامه های شبانه مؤسسه ومسئولين برنامه های شبانه پوهنځی ها، في شب مبلغ پنج صد (۵۰۰) افغانی می باشد.

(۳) مسئول عمومي و مسئول برنامه های شبانه نمی توانند در یک وقت حق الزحمه وحق التدریس اخذ نمایند .

(۴) کارکنان خدمات ملکي برنامه های تحصیلی شبانه طبق اسناد تقنينی مربوط مستحق اضافه کاری می باشند.

خلورم فصل

متفرقه حکمونه

څارنه او څېړنه

اووه لسمه ماده:

د اړوندو پوهنځيو د شپې لوړو زده کړو د برنامې مسئول مکلف دی، د تدریس د چارو، د تحصیلي نصاب او د هغه د مفرداتو له تطبیق څخه څارنه او څېړنه وکړي.

د رپوټ وړاندې کول

اتلسمه ماده:

(۱) د لوړو زده کړو مؤسسې مکلفې دي، د هر سمسټر په پای کې د دیپارټمنټونو او د شپې پوهنځيو د شپې برنامو رپوټ، د لوړو زده کړو وزارت د اکادمیکو چارو د انسجام ریاست ته وړاندې کړي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې په درج شوي رپوټ کې د تحصیلي نصاب د تطبیق ډول، د هغه کیفیت او معیاریتوب، د اکادمیکي دسپلین رعایتول، د عملي کار د آسانتیاوو برابرول، د استادانو

فصل چهارم

احکام متفرقه

نظارت و بررسی

ماده هفدهم:

مسئول برنامه تحصیلات عالی شبانه پوهنځي های مربوط مکلف است، از امور تدریس، تطبیق نصاب تحصیلي و مفردات آن نظارت و بررسی نماید.

ارایه گزارش

ماده هجدهم:

(۱) مؤسسات تحصیلات عالی مکلف اند در اخیر هر سمسټر گزارش برنامه تحصیلي شبانه دیپارټمنت ها و پوهنځي های شبانه را به ریاست انسجام امور اکادمیک وزارت تحصیلات عالی ارایه نمایند.

(۲) گزارش مندرج فقره (۱) این ماده شامل نحوه تطبیق نصاب تحصیلي، کیفیت و معیاری بودن آن، مراعات دسپلین اکادمیکي، فراهم بودن تسهیلات کار عملي، سویه تحصیلي استادان،

تحصیلي سویه، د برنامې د عوایدو او لگښتونو بیلانس شامل دی.

تأديبي حکمونه

نولسمه ماده:

که چېرې د څارنې او څېړنې په پایله کې ثابت شي چې د شپې لوړو زده کړو په برنامو کې د اکادمیکو او اداري معیارونو جدي نیمګړتیاوې او له هغو څخه سرغړونې موجودې دي، د اړوند پوهنځي د شپې د تحصیلي برنامو مسئول او د شپې د تحصیلي برنامو عمومي مسئول په لاندې توګه تأديبېږي:

۱- لومړي ځل کې توصیه.

۲- دوه یم ځل لیکلی اخطار.

۳- درېیم ځل، د شپې په تحصیلي برنامو کې له ورسپارل شوې دندې څخه ګوښه کېدل.

انفاذ

شلمه ماده:

دغه مقررې په رسمي جریده کې د خپرېدو له نېټې څخه نافذېږي.

بیلانس عوایدو و مصارف برنامو می باشد.

احکام تأديبي

ماده نهم:

هرگاه در نتیجه نظارت و بررسی ثابت گردد که در برنامه های تحصیلات عالی شبانه نواقص و تخلفات جدی از معیار های اکادمیک و اداری موجود است، مسئول برنامه های تحصیلي شبانه پوهنځي مربوطه و مسئول عمومي برنامه های تحصیلي شبانه ذیلاً تأديب می گردد:

۱- بار اول توصیه .

۲- بار دوم اخطار کتبی.

۳- بار سوم سبکدوشی از وظیفه محوله در برنامه تحصیلي شبانه .

انفاذ

ماده بیستم:

این مقررې از تاریخ نشر در جریده رسمی نافذ می گردد.

(۱) گڼه ضمیمه

د شپې لوړو زده کړو د برنامې د داېرېدو وړاندیز

د مطالبو شرح	د وړاندیز اجزا	گڼه
اړوند دپيارتمنت يا پوهنځي.	د نظر وړ څانگه	۱
۱- د شپې لوړو زده کړو د برنامې فارغانو ته د اړتيا شرح. ۲- برنامې ته د دوام امکان، په کال کې د متقاضيانو شمېر.	د داېرېدو اړتيا	۲
۱- د ورځنيو لوړو زده کړو سابقه. ۲- د مجهزو او معياري ټولگيو شتون. ۳- د عملي کارونو د امکاناتو ميسروالي. ۴- په نظر وړ څانگه کې د تدريس د شرايطو وړ استادانو لست، د هغوی د تحصيلي سويې او علمي څانگې په تفکيک سره. ۵- په نظر وړ څانگه کې د لارښوونو او عملي کارونو د پرمخ بيولو لپاره د تخنيکي همکارانو لست، د هغوی د تحصيلي سويې او کاري تجربې په تفکيک سره. ۶- د آسانتياوو د شتون، کتابتون، انټرنټ، د کمپيوټر مرکز او د تحصيلي برنامې په ساعتونو کې هغو ته د لاس رسې د ټامينولو شرح.	د وضعيت کتنه	۳
۱- د حق الزحمې او حق التدريس له لارې په کال کې د برنامې مخارج. ۲- د تحصيلي حق الاجرت (فيس) او حق الشمول (داخلي) له لارې په کال کې متوقعه عوايد. ۳- په افغاني باندې په کال کې له دولتي بودجې څخه د تمويلولو اړتيا. ۴- د اړوندې مؤسسې په تشخيص نورې اړتياوې.	اړتياوې	۴

(۲) گڻه ضميمه

د شپي د برنامي د منلو او د منظوري د اخيستلو پراوونه

گڻه	د منلو پراوونه	گڻه	نوم	ولد	علمي رتبه	د تحصيل درجه	تحصيلي خانگه
۱	د وړانديز کونکي درې نرسري هيت بشپړه پېژندنه	۱					
		۲					
		۳					
۲	د اړوند دپارتمنت تاييد	د تصويب گڻه او نېټه			د علمي رتبه	د غړو مجموع	
		د تصويب متن		حاضر غړي			
				موافقي رايې			
				مخالفي رايې			
				مستکفي رايې			
۳	د پوهنځي د علمي شورې تاييد	د تصويب گڻه او نېټه			د علمي رتبه	د غړو مجموع	
		د تصويب متن		حاضر غړي			
				موافقي رايې			
				مخالفي رايې			
				مستکفي رايې			
۴	د پوهنځي د رئيس تاييد	د رئيس پېژندنه: نوم			د علمي رتبه	د پوهنځي لاسليک او مهر	
		د موافقي نېټه او ډول:					
۵	د مؤسسې د علمي شورې تاييد	د تصويب گڻه او نېټه			د علمي رتبه	د غړو مجموع	
		د تصويب متن		حاضر غړي			
				موافقي رايې			
				مخالفي رايې			
				مستکفي رايې			
۶	د مؤسسې د رئيس تاييد	د رئيس پېژندنه: نوم			د علمي رتبه	د مؤسسې لاسليک او مهر	
		د موافقي نېټه او ډول:					
۷	د اداري شورې موافقه	د تصويب گڻه او نېټه			د علمي رتبه	د غړو مجموع	
		د تصويب متن		حاضر غړي			
				موافقي رايې			
				مخالفي رايې			
				مستکفي رايې			
۸	د اکادميکو چارو د انسجام رياست د علمي بورډ تاييد	د رئيس پېژندنه: نوم			د علمي رتبه	لاسليک او مهر	
		د موافقي نېټه او ډول:					
۹	د لوړو زده کړو د وزير منظوري	منظورونکي مقام			د حکم گڻه، نېټه او متن		

شماره (۱)

پيشنهاده تدوير برنامه تحصيلات عالي شبانه

شماره	اجزای پیشنهاد	شرح مطالب
۱	رشته مورد نظر	ديپارتمنت يا پوهنځي مربوط .
۲	ضرورت تدوير	۱- شرح نیازمندی به فارغان برنامه تحصيلات عالي شبانه . ۲- امکان دوام به برنامه ، تعداد متقاضيان در سال .
۳	مطالعه وضعیت	۱- سابقه تحصيلات عالي روزانه . ۲- موجودیت صنوف مجهزو معیاری . ۳- میسر بودن امکانات کارهای عملی . ۴- لست استادان واجد شرایط تدریس با تفکیک سويه تحصيلی ورشته علمی شان در رشته مورد نظر . ۵- لست همکاران تخنیکي برای رهنمایی وپیشبردکارهای عملی با تفکیک سويه تحصيلی وتجربه کاری شان در رشته مورد نظر . ۶- شرح موجودیت تسهیلات ، کتابخانه ، انترنت ، مرکز کمپیوتر و تأمین دسترسی به آن در ساعات برنامه تحصيلی .
۴	نیازمندی	۱- مخارج برنامه در سال از طریق حق الزحمه و حق التدریس . ۲- عواید متوقعه در سال از طریق حق الاجرت (فیس) تحصيلی و حق الشمول (داخله) . ۳- ضرورت تمویل از بودجه دولتي به افغانی در سال . ۴- سایر نیازمندی ها به تشخیص مؤسسه مربوط .

مراحل قبولی و کسب منظوری برنامه شیبانه

شماره	مراحل قبولی	شماره	نام	ولد	رتبه علمی	درجه تحصیل	رشته تحصیلی
۱	شهرت مکمل هیت مه نفری تهیه کننده پیشنهاد	۱					
		۲					
		۳					
۲	تأیید دیپارتمنت مربوط	شماره و تاریخ تصویب متن تصویب	مجموع اعضا	اعضای حاضر			
				آرای موافق			
				آرای مخالف			
				آرای مستتکف			
۳	تأیید شورای علمی پوهنخی	شماره و تاریخ تصویب متن تصویب	مجموع اعضا	اعضای حاضر			
				آرای موافق			
				آرای مخالف			
				آرای مستتکف			
۴	تأیید رئیس پوهنخی	شهرت رئیس: اسم ولد رتبه علمی تاریخ و صورت موافقه:	اعضاء ومهر پوهنخی				
۵	تأیید شورای علمی مؤسسه	شماره و تاریخ تصویب متن تصویب	مجموع اعضا	اعضای حاضر			
				آرای موافق			
				آرای مخالف			
				آرای مستتکف			
۶	تأیید رئیس مؤسسه	شهرت رئیس: اسم ولد رتبه علمی تاریخ و صورت موافقه:	اعضاء ومهر مؤسسه				
۷	موافقه شورای اداری	شماره و تاریخ تصویب متن تصویب	مجموع اعضا	اعضای حاضر			
				آرای موافق			
				آرای مخالف			
				آرای مستتکف			
۸	تأیید بورد علمی ریاست انسجام امور اکادمیک	شهرت رئیس: اسم ولد رتبه علمی تاریخ و صورت موافقه:	اعضاء ومهر				
۹	منظوری وزیر تحصیلات عالی	مقام منظور کننده شماره، تاریخ و متن حکم:					

اشتراک سالانه :

در مرکز وولایات : (۹۰۰) افغانی

برای مامورین دولت : با (۲۵) فیصد تخفیف

برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق ، نصف قیمت

برای کتاب فروشی ها با ۱۰ فیصد تخفیف از قیمت روی

جلد خارج از کشور : (۲۰۰) دالر امریکائی .

ISLAMIC REPUBLIC
OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE

**OFFICIAL
GAZETTE**

Exrtaordinary Issue

- Regulation on Assessment of Educational Documents
- Regulation on Night Shift Higher Education

Date: 7th DECEMER .2011

ISSUE NO :(1066)